

z uniwersalizmem to nic innego jak próba pogodzenia, wydawałoby się, skrajnie odmiennych ideologii: autentyczności i anonimowości.

Bibliografia

1. Dołowy-Rybińska N., Hornsby M. Attitudes and Ideologies in Language Revitalisation. [In:] Revitalizing Endangered Languages.
2. A Practical Guide. Edited by: Justyna Olko, Julia Sallabank. Cambridge University Press 2011 [Online: Revitalizing Endangered Languages - Revitalizing Endangered Languages (cambridge.org)]. P. 104–117.
3. Dziadowiec J. Współczesny przekaz żywej tradycji w działaniu na przykładzie opery góralskiej „Naski Świat” oraz zespołu opery tybetańskiej „Sertar-Gesar”. [In:] Przekaz tradycji ludowych we współczesnej kulturze. Zbiór prac pod redakcją Bożeny Lewandowskiej i Stanisławy Trebuni-Staszek. Zakopane 2011. P. 34–62.
4. Gutt-Mostowy J. (oprac). Utwory sceniczne po góralsku. Kraków, 2003.
5. Kloss H. “Abstand” Languages and “Ausbau” Languages. Anthropological Linguistics. 1967. № 9(7). P. 29–41.
6. Wicherkiewicz T. Regionalne języki kolateralne Europy – porównawcze studia przypadku z polityki językowej. Poznań 2014.
7. Woolard K. Language and identity choice in Catalonia: The inter-play of contrasting ideologies of linguistic authority. 2008 [Online: Language and Identity Choice in Catalonia: The Interplay of Contrasting Ideologies of Linguistic Authority (escholarship.org)].

СТЕЦИК Христина

канд. філол. наук, м. Київ

НАДДНІСТРЯНСЬКІ ДІАЛЕКТНІ РИСИ В ХУДОЖНІЙ МОВІ І. КЕРНИЦЬКОГО

Творча діяльність І. Керницького (1913 – 1984) – відомого в українській еміграції письменника, фейлетоніста і гумориста, уродженця с. Суходіл Перемишлянського району Львівської області, носія наддністрянського говору – припадає на час, коли літературна мова в Західній Україні значною мірою вже була внормована, а говіркові елементи, що раніше входили в неї стихійно, почали сприйматися як такі, що суперечать новоствореній системі літературних норм і за певних умов здатні виконувати стилістичні функції. За цих обставин розвитку літературної мови використання наддністрянського говору в художніх творах І. Керницького, на відміну від письменників початку ХХ ст., характеризується більшою цілеспрямованістю й усвідомленістю, про що свідчить концентрація фонетичних і морфологічних діалектизмів насамперед у мові персонажів, наявність у авторській мові тільки лексичних говіркових одиниць.

У мові героїв новел і оповідань І. Керницького наддністрянський говір на фонетичному рівні репрезентують такі риси:

- перехід голосного *a* в *e*, і після м'яких приголосних і шиплячих: — *Підеи на подре спати, то й не будуть видіти* (с. 12);

- зміна *o* на *e*: *Сам був у четвертій, а вчив таких, що ходили до шестої* (34); *Ціле своє нужденне життя, яке добіжить скоро до семої десятки, я тільки волочився світами* (с. 78);

- перехід ненаголошеного *o* в *y*: — *Вуфермисько!* (87);

- вживання приставних *в, з* на початку слова: *Я тобі кажу: ти дурний, як цін, хоч такий великий вукраїнець* (с. 68); *І його жінку — тоту з Гішпанії, ци мара її знає звідки* (с. 37);

-звукосполука *мн* замість літературного *ми*: — *То моя памнітка з війни!* (с. 187);

- скорочення окремих ненаголошених звуків і складів: — *Ге, тре' братися до роботи* (с. 45); *Скажи, мені, хло', що ти довоювався, га?* (с. 21).

Із наддністрянських діалектних морфологічних ознак у творах відображено такі.

Поряд із повними відмінковими формами особових займенників *я, ти, він* та зворотного *себе* часто фіксуються енклітичні: — *Видиши' го, шмаркача, пся кров!* (с. 154); *Надри'му бульби, дай'му опихане!* (с. 24); *Марш від вогню, крутоголовнику, шуруй на десять кроків, бо так тя скопаю, що не рушишся. Гонь!* (с. 112).

Вказівний займенник *той* має підсилювальну форму *тамтой*: *Надутого стрія Гнатка на покуті також був наважився поцілувати, але тамтой не дався* (с. 98).

Числівники вживаються у фонетично змінених формах, зокрема *итири, осьмий*: *Пропав кашук і итири грейцарі, пане десятнику Свистуне!* (с. 117); *Вибил сема, осьма — нема* (с. 23).

У минулому часі дієслів зберігаються залишки фонетично й морфологічно зміненого перфекта: — *Так, так... Мав'єм дитину та й змарнувалася* (с. 108); *“Що ж,— кажу,— кобіто? Таки-сь не витримала, га?”* (с. 100); — *Та во, нафти хтіла-м принести...* (с. 64).

Поширені сполучники *гей, ци, вигуки йой, ади, агі, хойцій-на, частки такої, но, іно*, прийменник *ведлук*: — *Ади, ще один силач! — покладалися зі сміху «сироїди» з приземкуватого Василька* (с. 103); *Та воно все одно, ци тут, ци там... Всюди нинька тре' платити* (с. 106); — *Таке то було недавно нещасливе,— говорили газди. — Лазить, бувало, за лядою, гей тіло без душі* (с. 154).

Відображення елементів наддністрянської фонетики і морфології в мовленні персонажів І. Керницького має спорадичний характер, автор уживає лише окремі діалектні риси цих рівнів, не забезпечуючи повноти й послідовності відтворення фонетичної і морфологічної систем наддністрянського говору. Більшість відображених у художньому мовленні різнорівневих говіркових одиниць — це діалектні форми, поширені не тільки в наддністрянському, а й у багатьох інших південно-західних говорах, але використання їх у творах завжди стилістично вмотивоване, спрямоване на досягнення художньої достовірності в зображенні персонажів.

Отже, художня мова І. Керницького фіксує вживання окремих наддністрянських діалектних фонетичних і морфологічних рис у мовленні

персонажів. Елементи надністрянського говору в художньому мовленні письменника вжито цілеспрямовано, для досягнення стилістичної мети.

Література

1. Керницький І. Святоіванські вогні: Оповідання. Львів, 1934. 126 с.
2. Кисілевський К. Мовні особливості надністрянського гнізда. *Записки Наукового товариства ім. Т. Шевченка*. Т. 169. Нью-Йорк; Париж, 1962. С. 288 – 297.
3. Шевельов Ю. Українська мова в першій половині ХХ ст. (1900-1941). Торонто: Сучасність, 1987. 295 с.

СТОРОЖЕНКО Ліна

канд. філол. наук, доцент, м. Київ

ТЕРМІНОСИСТЕМА ГАЛУЗІ 28 «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ

Сучасний термінологічний апарат галузі 28 «Публічне управління та адміністрування» перебуває у процесі становлення. Як правило, сучасна термінологія досліджується на рівні філологічних наук [Коцюба]: аспекти питань розвитку терміносистеми вітчизняного публічного управління сьогодні є предметом наукового пошуку на рівні фахової періодики та проведення тематичних проблемних наукових заходів (питання стандартизації наукової термінології та методологічні підходи до формування терміносистеми у галузі публічного управління тощо) [Ілюк]. Однак дедалі все частіше відбувається поповнення тезаурусу науки за рахунок наукових досліджень провідних вітчизняних науковців поза межами філології.

Вагомий внесок у стандартизацію та нормативізацію сучасної вітчизняної системи термінів публічного управління та адміністрування зробили автори енциклопедичного словника з державного управління [Коцюба]. Згадане наукове видання засвідчило наявність кількох наріжних проблем, що характеризують розвиток вітчизняної терміносистеми публічного управління: запозичення до галузі термінів з інших наук (передусім з права, політології, соціології, низки інших суспільних наук); похідний, з точки зору філології, характер власне управлінської термінології; велика кількість іншомовних запозичень, які наразі не мають власне українських відповідників, що є стримувальним фактором розвитку вітчизняної науки публічного управління порівняно з розвиненими країнами світу.

Терміни галузі 28 «Публічне управління та адміністрування» – це складові її наукового апарату, що не просто фіксують певні знання, а й стимулюють до подальших пошуків нового. Оскільки наукові поняття пов'язані між собою – терміни, що їх «озвучують», також пов'язані у системі. При цьому питання, чому певне поняття номінується «саме так» є надзвичайно принциповим, бо стосується внутрішньої семантичної структури терміна. Як лінгвістична одиниця термін має бути вмотивованим, співвіднесеним як з об'єктом номінації, так і з іншими поняттями певної терміносистеми.